

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.187/2012/3.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Sasi Ádám ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - a Dr. Kastyák János ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés és járulékai megtérítése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2012. február 22. napján kelt 3.G.40.266/2010/32. számú ítéletével szemben a felperes 33. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 200.000,- (Kettőszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az alperes 2008. június 11. napján a 2004. évi XXXIII. törvény alapján nyílt pályázatot írt ki alperes neve közigazgatási területén belül helyi menetrend szerinti autóbuszos személyszállítási szolgáltatásra vonatkozóan. A pályázati kiírás szerint a pályázónak hitelesen (okmányokkal) igazolnia kellett a tárgyi és személyi feltételek meglétét. A pályázat beadásának határideje 2008. augusztus 15. napjának 12.00 órája, az eredményhirdetés időpontja augusztus 28. napja, a közszolgáltatási szerződés megkötésének határideje augusztus 31. napja, a közszolgáltatás megkezdésének időpontja 2008. szeptember 1. napja volt. A pályázat kötelező részét képezte a nyilatkozat a pályázat kiírási feltételeinek elfogadásáról, a tevékenység szakmai kidolgozása, 30 napnál nem régebbi cégkivonat, alapító okirat, egyéni vállalkozói igazolvány másolata, referencia igazolás, APEH és VPOP igazolás a tartozásmentességről, éves üzleti terv, 2006-2007 évi mérleg, eredménykimutatás, közszolgáltatási szerződés tervezete, valamint a pályázati kiírás megvásárlását tanúsító bizonylat másolata. A pályázatok értékelésének szempontjai a pályázati kiírás szerint a szakmai referencia, a pályázat

szakmai, egészségügyi, gazdasági kidolgozottsága, a szolgáltatás minőségét, fenntarthatóságát garantáló eleme a pályázatban, valamint az önkormányzati ellentételezés mértéke. A pályázati kiírás tartalmazta, hogy a pályázatokat az alperesi önkormányzat képviselő-testülete értékeli és összességében a legelőnyösebb ajánlatot fogadja el.

Az alperes pályázati felhívására három pályázat érkezett, köztük a felperesé is. A felperesi pályázat a beadás határidejében nem tartalmazta a VPOP igazolást.

A pályázat elbírálását megelőzően, annak előkészítése érdekében az alperes településfejlesztési bizottsága 2008. augusztus 18. napján ülést tartott, melyen meghozott 85/2008. számú határozata szerint a pályázatok közül a **P...** Kft-vel történő szerződés megkötését javasolta. A bizottsági ülésen - 2 igen szavazattal, 1 ellenszavazattal 2 tartózkodás mellett - a felperes pályázatát hiányossága miatt nem fogadták el.

A 2008. augusztus 21-én megtartott alperesi képviselő-testületi ülésen a településfejlesztési bizottság referense tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy három pályázat került beadásra, ezek közül a **P...** Kft. ajánlatát tartotta összességében a legkedvezőbbnek. A polgármester ismertetése szerint az előterjesztés tartalmazta, hogy a pályázati kiírásban írtak szerint a pályázat benyújtásával egyidőben csatolni kell a megjelölt dokumentumokat. A pályázat benyújtásának időpontjában a felperes részéről a VPOP igazolás nem került csatolásra. Az alperes képviselő-testülete 2008. augusztus 21-i ülésén 208/2008. számú határozatával a felperes pályázatának befogadása tárgyában határozatot hozott: 7 igen szavazattal, 5 ellenszavazattal, 3 tartózkodás mellett nem fogadta el a felperes pályázatát.

Az alperes képviselő-testülete 208/2008. számú határozatával akként döntött, hogy az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállításról szóló 2004. évi XXXIII. törvény 9. § (1) bekezdése szerint (**alperesi**) város közigazgatási területén helyi menetrend szerinti autóbusszos személyszállítással közszolgáltatási szerződést 2008. szeptember 1. napjától 2013. augusztus 31. napjáig terjedő határozott időre a **K...** Kft. (**társaság címe**) székhelyű gazdasági társasággal köt.

A képviselő-testület a pályázatot önkormányzati ellentételezés nélküli „0” bérletszám mellett, több működő menetrend szerinti személyszállítási referencia és hosszú távú üzemeltetési tapasztalat paraméterek alapján nyilvánította összességében a legelőnyösebb ajánlatnak, és a közszolgáltatási szerződés megkötésére a polgármestert hatalmazta fel.

A felperes 2010. június 15. napján keresetet nyújtott be 52.230.000,- Ft kártérítés és járulékai megfizetése iránt, majd módosított keresetében 25.000.000,- Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét elsődlegesen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére (Ptk. 349. §), másodlagosan a Ptk. 339. § szerinti kár megtérítésére alapította. Álláspontja szerint a perbeli pályázat elbírálása során az alperes eljárása jogsértő volt, mivel az a 2004. évi XXXIII. törvény 3. § (3) bekezdés, valamint 4. § (1) bekezdés b) pontjába ütközött, ezért a pályázat eredményeként a pályázat nyertesével megkötött szerződés semmis. Mivel azonban időközben az eredményes pályázóval megkötött szerződést 2010. július 31. napjával felmondta az alperes, ezzel kapcsolatos jogkövetkezmény levonását nem kérte. Az alperes jogsértő magatartására hivatkozva kártérítési igényt terjesztett elő, melyben

elmaradt hasznát kívánta érvényesíteni és nem vagyoni kárigényt. Kára abból is adódott, hogy a pályázat kiírásának feltételéül szükséges Neoplan autóbuszra vonatkozóan 2007. május 7. napján lízingszerződést kötött.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Álláspontja szerint a pályázat elbírálása során a jogszabályoknak megfelelően hozta meg döntését a képviselő-testület a 2008. augusztus 21-i ülésén 208/2008. számú határozatával. Az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 16/2007. (V.1.) önkormányzati rendelet alapján a képviselő-testület szakszabályok előkészítik a képviselő-testület döntéseit, előzetesen megtárgyalják a képviselő-testület ülésén szereplő napirendeket.

A perbeli esetben a településfejlesztési bizottság javaslatot tett a képviselő-testületnek, milyen döntést hozzon a pályázati eljárás lezárásaként. A felperes pályázatának befogadásáról a képviselő-testület szavazott, így módon a döntést nem a bizottság, hanem a képviselő-testület hozta meg jogszerűen arról, hogy nem fogadta be a felperes pályázatát annak VPOP igazoláshoz hiánya miatt. Az ülésre történő meghívás mindhárom pályázatnál azonos módon, szóban történt. A pályázati kiírás is tartalmazta a legelőnyösebb ajánlat kiválasztásának szempontjait, és a benyújtott pályázatok közül a legelőnyösebb ajánlatot fogadta el az alperes. Álláspontja szerint a felperes érdeksérelmét nem ő okozta, hanem a felperes saját magát hozta ilyen helyzetbe, mert nem kérte meg időben a pályázati kiírás szerinti VPOP tartozásmentességi igazolást. Előadta továbbá, hogy nem hatósági ügy volt a pályázat kiírása illetve elbírálása, hanem egy közszolgáltatással összefüggésben történt szerződéskötési kiírás, ezért nem közigazgatási jogkörben okozott kárról van szó.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Indokolása szerint a helyi önkormányzatokról szóló 1995. évi LXV. törvény (Ötv.) 8. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a helyi tömegközlekedés biztosítása. A 2004. évi XXXIII. törvény 3. § (1) bekezdése szerint a helyi közlekedésben a település (önkormányzat) feladata a közforgalmú közlekedés részeként a lehető legmagasabb színvonalú menetrend szerinti autóbusz közlekedés biztosítása. Az önkormányzati feladat ellátásáról az önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik, és feladatkörébe tartozik a közszolgáltatási feladatok ellátására leginkább megfelelő, legszínvonalasabb és a köz számára a legkevesebb költséges szolgáltatást kínáló szolgáltató kiválasztása. Az alperes közfeladat ellátása körében járt el, ezért vizsgálta a Ptk. 339. §, valamint a Ptk. 349. § együttes alkalmazása során az államigazgatási jogkörben okozott kár fennálltát. Megállapította, hogy a perbeli esetben az alperes a pályáztatás külön jogszabályban előírt szabályait nem szegte meg. A felperes pályázata annak leadásakor hiányos volt, nem felelt meg a pályázati kiírásban foglaltaknak, ezért az alperes alappal zárta ki a pályázat érdemi elbírálásából. Az alperes a 2004. évi XXXIII. törvényben foglalt előírásokat nem sértette meg, ezért a Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglalt kártérítés általános feltételei közül jogellenes magatartást nem tanúsított, ami szükségképpen feltétele a kártérítésnek. A pályázati kiírás hiánypótlásra nem biztosított lehetőséget, de ez a pályázatra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekből nem is következik. A pályázati kiírás egyértelműen tartalmazta, hogy a pályázat elbírálásához szükséges valamennyi dokumentumot a pályázat leadásakor a pályázatnak tartalmaznia kell.

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, keresete szerinti döntés meghozatalát. Már a pályázati felhívás sem felelt meg a jogszabályi

követelményeknek, mert nem jelölték meg az eredményhirdetés időpontját, továbbá a pályázati kiírás nem tartalmazta, hogy a pályázat elbírálása során a területfejlesztési bizottság jár el. Jogszabályba ütköző, hogy a pályázati kiírásban nem jelölt szervezet járt el és hozott hatáskörébe nem tartozó érdemi döntést. A felperes hivatkozott arra, hogy a 2004. évi XXXIII. törvény 6. §-ában megjelölt verseny tisztaságát és átláthatóságát biztosító nyilvános pályázati eljárás alapvető szabályai sérültek. Hivatkozott továbbá arra, hogy a közbeszerzési törvény rendelkezései a pályázat kiírása és elbírálása kapcsán megfelelően alkalmazandók.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását annak helyes indokai alapján.

A felperes fellebbezése **alaptalan**.

A felperesi hivatkozás szerint az alperes a pályáztatás szabályait megsértette, ezen belül utalt a közbeszerzési törvény megsértésére is.

Az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállításról szóló 2004. évi XXXIII. törvény az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatályba lépésének napján lépett hatályba, ezzel kiemelte a feladatot a koncesszió-köteles tevékenységek köréből. A belföldi személyszállítás terén az Európai Unió szabályozásának irányába mutató pályázati rendszert vezetett be általános érvénnyel (2004. évi XXXIII. törvényhez fűzött miniszteri indokolás).

A versenyeztetési eljárásra (pályázat, árverés) általánosan irányadó szabályokat sem a Ptk., sem külön törvény nem tartalmaz. Külön jogszabályi rendelkezések egyes nevesített versenyeztetési eljárásokra vonatkoznak, ilyenek például a közbeszerzésekről, az államháztartásról, a kincstári vagyon értékesítéséről, a koncesszióról vagy a felszámolásról szóló törvény vonatkozó rendelkezései (eBDT 2009/2087. számú eseti döntés). Az említett külön jogszabályok - így a közbeszerzési törvény - hatálya a perbeli pályázatra nem vonatkozik. A 2004. évi XXXIII. törvény külön kiemelten tartalmazza a menetrend szerinti személyszállításra vonatkozó közszolgáltatási szerződés megkötését megelőző pályáztatási szabályokat, jelen esetben ezen jogszabály az irányadó. A pályázat kiírásának, a pályázati eljárás lebonyolításának a külön törvény előírásának kell megfelelni.

Az ítéltábla ezért csak megjegyzi, amennyiben a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. (Kbt.) törvény versenyeztetési eljárásra vonatkozó rendelkezéseit kellene alkalmazni, úgy az eljárás jogsértésének vizsgálatára a bíróság hatáskörrel nem rendelkezne. A jogszabálysértés megállapítása a közbeszerzési eljárások kapcsán a közbeszerzési döntőbizottságok hatáskörébe tartozik. A Kbt. 350. §-a szerint a közbeszerzési törvény megsértésén alapuló bármely polgári jogi igény érvényesítésének előfeltétele, hogy előzőleg a jogsértést a közbeszerzési döntőbizottság megállapítsa.

A 2004. évi XXXIII. törvény pályázati kiírásának szabályai 2008. júniusában - az alperesi pályázat kiírásakor - arról nem szóltak, hogy a szolgáltató kiválasztása

és a pályázati eljárás szabályainak sérelme esetén milyen jogorvoslat vehető igénybe. A 2009. évi LIV. törvény 5. § (4) bekezdése vezette be a 8. § (6) bekezdését, mely szerint az, akinek érdekében állt vagy áll a közszolgáltatási szerződés elnyerése és a 6-8. §-ban foglalt szabályok megszegésével kötött közszolgáltatási szerződés folytán sérelmet szenvedett, a pályázat eredményének kihirdetésétől, egyéb esetben a közszolgáltatási szerződés megkötésétől számított 30 napos jogvesztő határidőn belül a szolgáltatás végzésének helye szerinti bíróságtól kérheti a jogszabálysértés tényének megállapítását. A 2009. évi LIV. törvény 9. § (3) bekezdése szerint a pályáztatásra és a közszolgáltatási szerződés tartalmára vonatkozó szabályokat csak e törvény hatályba lépését követően indult ügyekben vagy eljárásokban kell alkalmazni. A hivatkozott módosítás 2009. december 3. napján lépett hatályba. Megállapítható, hogy a pályáztatási eljárás során elszenvedett jogsértés esetén jogorvoslat a bírósághoz nyújtható be. Az ítéltábla a 2009. évi LIV. törvény hatályba léptető rendelkezését úgy értelmezte, hogy a 30 napos jogvesztő határidőre vonatkozó rendelkezést jelen esetben nem lehet alkalmazni, mivel a perbeli pályázati eljárás a hatályba lépés előtti időszakra esett. A felperes által előterjesztett pályázati eljárás megsértésére vonatkozó keresetet ezért érdemben vizsgálta.

A felperes kereseti kérelmét elsődlegesen államigazgatási jogkörben okozott kártérítési szabályokra hivatkozással terjesztette elő. A helyi önkormányzatokról szóló 1997. évi LXV. törvény (Ötv.) 8. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a helyi tömegközlekedés biztosítása. A 2004. évi XXXIII. törvény 3. § (1) bekezdése szerint a helyi közlekedésben az önkormányzat kötelezettsége a közforgalmú közlekedés részeként a menetrend szerinti autóbusz- közlekedés biztosítása. E tevékenysége során az önkormányzat közfeladatot lát el.

A Kúria PK 42. számú állásfoglalás iránymutatása szerint a Ptk. 349. §-ának alkalmazása szempontjából államigazgatási jogkörben okozott kárnak csak az államigazgatási jellegű, tehát közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező-intézkedő tevékenységgel, illetőleg elmulasztásával okozott kárt lehet tekinteni.

Azt, hogy az államigazgatási tevékenység képezi-e a kereset jogalapját, mindig a konkrét tevékenység és nem az eljáró szerv minősége dönti el (BDT 2011/11/202.). Az alperes jelen esetben 2008. júniusában a pályázati kiírás során nem hatósági, közigazgatási jogkörben járt el, hanem ellátási feladatkörébe tartozó személyszállítási szolgáltatásra közszolgáltatási szerződés megkötése, az ajánlattevők közötti versenyeztetéssel a szolgáltató (vállalkozó) kiválasztása érdekében. Ennek során a másik szerződő féllel nem közigazgatási-hatósági, hanem szerződéskötésre irányuló magánjogi-polgári jogi kapcsolatba került. Amennyiben a pályáztatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértésével, vagy tisztességtelen eljárással a pályázóknak kárt okoz, a Ptk. 339. §-a szerinti deliktualis kártérítési felelősségi szabályok az irányadóak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében azt helyesen állapította meg, hogy az alperes részéről a pályázat kiírása, elbírálása során nem történt jogszabálysértés.

A pályázat beadásának határideje 2008. augusztus 15. napján 12.00 óra volt. Ezen időpontig a pályázati kiírás szerint az előírt mellékleteket maradéktalanul csatolni kellett. A határidőn túl érkező pályázat érvénytelen. Objektív tény, hogy a felperes pályázata a

beadásának határidejében nem tartalmazta a VPOP tartozásmentességről szóló igazolását.

A pályáztatási eljárásnál verseny a pályázók között áll fenn. Ha a kiíró olyan pályázatot fogad el érvényesnek, melyben akár csak csekélynek tűnő alaki hiba van, úgy a többi pályázó érdekei sérülnek és fordulhatnak a pályázati eljárás szabályainak megsértése miatt bírósághoz. Az alperes erre is figyelemmel jogszerűen zárta ki a felperes pályázatát.

A felperesi hivatkozás szerint az alperes döntését nem az arra hivatott szerv útján hozta meg.

A 2004. évi XXXIII. törvény 3. § (3) bekezdése, valamint 6. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat a menetrend szerinti autóbusz-közlekedés biztosítása feladat ellátásáról az önkormányzat képviselő-testülete útján gondoskodik. A pályázati kiírásban döntéshozóként, a pályázat elbírálójaként a képviselő-testület került megjelölésre.

Az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 16/2007. (V.1.) önkormányzati rendelet 58-66. §-ai alapján a képviselő-testület szakbizottságai előkészítik a képviselő-testület döntéseit, előzetesen megtárgyalják a képviselő-testület ülésén szereplő napirendeket. A bizottság határozatot hoz arról, milyen döntést javasol a képviselő-testületnek. Jelen esetben a csatolt iratok alapján megállapítható, hogy a bizottság 2008. augusztus 18. napján tartott ülésén a döntést előkészítette, javaslatot tett a képviselő-testület részére. A pályázat elbírálásáról 2008. augusztus 21. napján a képviselő-testület 208/2008. számú határozatával döntött, azaz megállapítható, hogy a döntést a 2004. évi XXXIII. törvény 3. § (3) bekezdésében megjelölt, arra jogosult szerv hozta.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság ítéletében arra is, hogy a pályázati kiírás a kiíró részéről ajánlattételre felhívást jelent - az ajánlatokat a pályázók teszik -, a benyújtott pályázatok alapján azonban a kiírót az egyes pályázók felé szerződéskötési kötelezettség nem terheli (Kúria EBH 2005/1220. számú eseti döntés, BDT 2009/2087. számú jogeset). Azesetben, ha a felperes állítása szerinti jogszabálysértés megvalósult volna, az sem alapozza meg a pályázónak a szerződés megkötésének elmaradásából származó várható üzleti haszon elvesztése miatti kártérítési igényét. A pályázó a pályázat benyújtásával és a pályázaton való részvétellel kapcsolatos költségei megtérítésére tarthatna csak igényt (Kúria EBH 2005/1220. számú eseti döntés). Megjegyzendő, a peradatok szerint a korábban a közszolgáltatási szerződés keretében menetrend szerinti autóbusz szolgáltatást nyújtó szolgáltató a szolgáltatás veszteségessége miatt mondta fel a szerződést.

Ahogy arra az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen rámutatott, a kártérítési felelősség szükségképpen elemei a Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a jogellenesség, a kár, valamint az okozati összefüggés. Jelen esetben az alperes pályázati eljárással kapcsolatos magatartása nem volt jogellenes, így a felperesi követelés jogalapja nem áll fenn.

Gf.I.30.187/2012/3.szám

A kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak szerint indokolásbeli eltéréssel helybenhagyta.

Az ítéltábla az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. §-ában foglaltak alapján az alperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése, valamint (6) bekezdésében foglaltak szerint - a kifejtett ügyvédi munka mennyiségét is figyelembe véve - mérsékelt összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte.

Szeged, 2012. június hó 14. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Gaálné Dr. Jobbágy Ildikó sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró